

MACAWA NI VEIVAKADODONUTAKI LOTU WESELE E VITI KEI ROTUMA

THE ACCEPTABLE YEAR OF THE LORD

NA YABAKI VINAKA I JIOVA

22 – 28 JULY 2019

Vakarautaka : Talatala Josefa Tikonatabua

Nai Vakamacala Taumada

Au vakabula kau veikidavaki tale yani ena vukudra na Turaga na Qase Levu; na Vunivola Levu kei na noda Valenivolavola Liu; Tabana ni Bula Raraba ni noda Lotu Wesele e Viti kei Rotuma. Sa tiko tale e matada na Macawa bibi vakalotu ka vakarautaki yani ena Bula Raraba ni noda Lotu me goleva vakatabakidua na Macawa e vakatokai ka vakadonui ena Bose ko Viti me Macawa ni Veivakadodonutaki ni Lotu Wesele e Viti kei Rotuma.

Eda goleva veitaravi voli mai ena loma ni tolu na yabaki sa oti nai Ulutaga levu ka da vakabauta ni suwaka se tara na malumalumu ni bula vakaveiliutaki ka vaka e laurai ni sai koya oya na mavoa dromu ena noda bula ni veisiga. Na revurevu ni mavoa oya e vakavudera sara e vuqa vakavuqa na veimataqali leqa ka lewe tu ni noda veitalanoa ena veisiga vakacakacaka ka vakalotu talega. Ia eda vakavinavinaka ni dau cau na veimacawa bibi vakaoqo me vakacila rarama ka me rawa ni laurai na vanua e koto kina na nodai tavi ka yaga me vakavinakataki. Sega walega ni o koya oya; ni gauna e vakavinakataki kina, e cau na cakacaka levu ni ka eda ligavata kina me buli vanua vinaka.

Sa mai sinitaki e dua nai vola ni veidinadinati ni cakacaka vata ni Tabana ni Veivakadodonutaki ena noda vanua (Fiji Correction Service) kei na Lotu ena kena yadravi na cakacaka vakayalo enai tikotiko taucoko ni Veivakadodonutaki e 14 ena noda vanua; kei na kena tovolea me da valuta vata nai wiliwili ni lewe ni vanua era vakacalai vakalawa.

Sa ka marautaki ni oti na kena a mai qaravi na **‘Symposium’** ena Novotel e Lami; sa mani vakatututaki sara ena macawa ga e tarava ena Bose ko Viti 2018 me sa vakabibitaka ena Lotu Wesele e Viti oya: **“Me sa sala ni kena marautaki na yabaki 200 ni Lotu Wesele e Viti kei Rotuma oya ena yabaki 2035; oya na nona sa vakalala vakadua na Lotu Wesele nai wiliwili ni gone Lotu Wesele enai tikotiko taucoko ni Veivakadodonutaki ena noda vanua.”** Era sa lomavata kina nai Wasewase 58 kei na 337 na kena Tabacakacaka Vakaitalatala.

Ena vakatutu oya sa mani vakarautaki kina e dua nai Ulutaga ni Macawa ni Veivakadodonutaki ni yabaki oqo ka me na kauti keda sara yani kina 2035 oya: **NA YABAKI VINAKA I JIOVA**. Eda vakabauta tu ni gauna eda na yacova kina na 2035 eda na vakacaberi kina na Lotu Wesele kei na kenai vavakoso e dua na gauna lagilagi vakayalo.

Sa koto vata na vakanuinui ni da na masulaka vata ka lolovaka nai Lako Yani ni Yabaki vinaka I Jiova ena loma ni Lotu Wesele e Viti kei Rotuma. Nuitaki vakatalega kina ni da na qarava sara vakavinaka na Macawa ni Veivakadodonutaki – 2019.

Me noda vata na veivakalougatataki ni Kalou ena Macawa bibi oqo.

.....
Rev Josefa Tikonatabua
(Talatala ni Veivakadodonutaki)

Ulutaga: NA YABAKI VINAKA I JIOVA

LESONI: LUKE 4:18-19

TAUYAVU

Ena yaca ni Kalou ko Tamada kei na Luvena kei na Yalo Tabu, eda sa kidavaki na Veiwasewase kei na veiyatu Tabacakacaka vaka-i-Talatala; veivalenilotu yadudua kece sara ena noda vanua lomani.

Eda sa yacova tale mai e dua na yabaki ni noda goleva na Macawa ni Veivakadodonutaki ni noda Lotu Wesele e Viti kei Rotuma. Sa cavuti na vakavinavinaka levu ena vukudra na Qase Levu; kei na Tabana ni Bula Raraba ni Lotu ena Valenivolavola liu ni noda Lotu e Suva ena kena dau rokovi ka muri na veimacawa bibi ka vakabibi na Macawa ni Veivakadodonutaki ni noda Lotu Wesele e Viti kei Rotuma.

Eda sa veibulagoci tiko enai vuku ni wiliwili matata ni noda dui gone mai na noda veiyatu Tabacakacaka ka vakadewataki ena yabaki sa oti nai matai ni gauna me vidai vakalalai kina na kedai wiliwili ka meda dui kila vakamatata na yacadra na noda gone era lotu Wesele era vakacalai vakalawa ena loma ni 14 nai tikotiko ni Veivakadodonutaki ena noda vanua.

Na vakadidike e tauri rawa ena loma ni yabaki sa oti ka veidutaitaki kei na yabaki oqo ena vula ko Epereli 19 me baleta na kedrai wiliwili matata ni gone Lotu Wesele e Viti sa koto qori e ra:

YEARS	WILIWILI NI WASEWASE (DIV) LOTU WESELE	WILIWILI NI T/C LOTU WESELE	KEDRAI WILIWILI TAUCOKO NA GONE
	58 WASEWASE	337 T/C	
2018	49	158	561 + 93 REMAND = 654
2019	47	149	588 + 125 REMAND = 713

Na macala ni wiliwili ka tauri ena yabaki sa oti 2018 enai tukutuku ni veiwasewase kei na veitabacakacaka ena 14 nai tikotiko ni veivakadodonutaki ena noda vanua, e rauta ni 49 nai Wasewase mai na 58 taucoko nai Wasewase vakalotu ena loma ni Lotu Wesele e tiko na nodra gone enai tikotiko ni Veivakadodonutaki.

NA VEIWASEWASE VAKALOTU WESELE KA TIKO NA NODRA GONE ENAI TIKOTIKO NI VEIVAKADODONUTAKI ENA 2018

SRL	DIVISIONS	TOTAL	17	MAGODRO	01	35	RABI	03
1	BA	08	18	MAKOI	10	36	REWA	12
2	BAU	22	19	MATAILOBAU	01	37	ROTUMA	02
3	BEQA	01	20	SUVAVOU	16	38	SAIVOU	06
4	BIAUGUNU	01	21	MATUKU	01	39	SERUA	02
5	BUA	15	22	NABUA	25	40	SUVA	42
6	CAKAUDROVE	12	23	NADI	39	41	TAVUA	16
7	NAITASIRI	36	24	NADROGA	16	42	VATUKARASA	05
8	DAVUILEVU	31	25	NAMOLI	05	43	VEIWEKANI NI CEVA	05
9	KADAVU	09	26	NAMOSI	01	44	VERATA	05
10	KINOYA	25	27	NASAVUSAVU	16	45	VUDA	15
11	LAMI	10	28	NATEWA	04	46	VUNIDAKUA	11
12	LAU	02	29	NAUSORI	21	47	WAILEVU	01
13	LAUTOKA	31	30	NAVATU	04	48	WAINIMALA	01
14	LOMAIVITI	13	31	NAVOSA	01	49	YASAWA-I-RA	02
15	LOMAIVITI-E-CAKE	04	32	NAVOSA-I-YATA	04		TOTAL	561
16	MACUATA	20	33	NAWAKA	05			
			34	RA	23			

Ena yabaki qo 2019 sa tubu vakalailai ki cake nai wiliwili ni Lotu Wesele ni vakatauvatani kei nai wiliwili ni yabaki sa oti ka soli ena Bose ko Viti. Ia sa mai laurai ni sa lutu nai wiliwili ni Wasewase, ia e tubu na kedai wiliwili

SRL	DIVISIONS	TOTAL	17	MAGODRO	01	34	RABI	03
1	BA	07	18	MAKOI	10	35	REWA	14
2	BAU	23	19	SUVAVOU	20	36	ROTUMA	02
3	BEQA	01	20	MATUKU	01	37	SAIVOU	06
4	BIAUGUNU	02	21	NABUA	27	38	SERUA	02
5	BUA	09	22	NADI	23	39	SUVA	42
6	CAKAU	09	23	NADROGA	12	40	TAVUA	16
7	NAITASIRI	37	24	NAMOLI	06	41	VATUKARASA	06
8	DAVUILEVU	26	25	NAMOSI	01	42	VEIWEKANI NI CEVA	05
9	KADAVU	11	26	NASAVUSAVU	08	43	VERATA	05
10	KINOYA	22	27	NATEWA	03	44	VUDA	16
11	LAMI	8	28	NAUSORI	23	45	VUNIDAKUA	07
12	LAU	02	29	NAVATU	06	46	WAILEVU	07
13	LAUTOKA	23	30	NAVOSA	01	47	WAINIMALA	01
14	LOMAIVITI	13	31	NAVOSA-I-YATA	04		TOTAL	588
15	LOMAIVITI-E-CAKE	04	32	NAWAKA	05			
16	MACUATA	20	33	RA	24			

Sa cavuti na vakavinavinaka levu ni sa rawa ni mai sainitaki na MOU - Ai vola ni veidinadinati ni noda cakacakavata kei na Tabana ni Veivakadodonutaki ena noda vanua ena nodra vukei na noda gone ka ra vakacalai vakalawa tu enai tikotiko ni Veivakadodonutaki.

Sa mani vaqacacotaka na sainitaki ni MOU oya na vakatutu ni Lotu Wesele ena Bose ko Viti 2018 sa oti oya: **Me sa tiki ni kena marautaki na yabaki 200 ni Lotu Wesele e Viti oya ena 2035 na kena vakalalai vakadua nai wiliwili ni gone Lotu Wesele enai tikotiko ni Veivakadodonutaki ena loma ni 17 na yabaki sa koto i matada.**

Sa marautaki talega na kena sa laurai ni sa vaka e tubu cake mai nai wiliwili ni noda veisikovi ena vale ni veivakadodonutaki ena dua na gauna lekaleka sa oti oqo; ia, ka sa cavuti kina na vakavinavinaka levu ena vuku ni Veiwasewase kei na veiyatu Tabacakacaka.

Eda sa yacova tale e dua yabaki kei na vula kei na macawa ka dau golevi vakatabakidua kina na Macawa ni Veivakadodonutaki ena noda Lotu. Eda goleva voli mai ena loma ni tolu (3) na yabaki sa oti nai ulutaga: Veiliutaki kina Veivakacokotaki (**Leadership in Rehabilitation**), kau vakabauta ni a veivuke

vakalevu sara ena noda tovolea me da vakaraica vakamalua nai wali kei na noda valuta na tubu vakayauyau ni kedai wiliwili ena loma ni veivakadodonutaki. Sega walega ni wiliwili ni lewe ni Lotu; na noda sa kauwai yani na lotu ena noda bula raraba ni noda veitikotiko kei nai wiliwili ni basulawa e tarai keda.

Ia ena yabaki ogo eda sa na goleva kina nai ulutaga: **NA YABAKI VINAKA I JIOVA**. E vica na ka e dusia na kena yaco na Yabaki Vinaka I Jiova:

1. Sa yabaki ni noda segata me da rawata na vakasinaiti ena Yalo Tabu (tk 18)
2. Sa yabaki ni noda valuta na dravudravua vakayalo (tk.18)
3. Sa yabaki ni noda veisereki vei ira era bobula (tk18)
4. Sa yabaki ni noda raica vou yani na veika eda dau mataboko kina (tk18)
5. Sa yabaki ni noda veisoli vakacegu se veivakacegui vei ira era mavoa (tk18)

Ni sa yaco na veika bibi kece ogo vei keda ena keda maliwa, sa vakavatukana kina na uto ni tukutuku nei Jisu mai Nasareci sai koya **Na Yabaki Vinaka I Jiova**.

MONITI: 22/07/19: SA TU VEI AU NA YALO I JIOVA NI SA LUMUTI AU KO KOYA

Vakatekivu 1:1-2; Aisea 61:1-2; Aisea 42:1; Luke 3:21-22; 4:1; 14; 18.

E vakadewataka vei keda ko Luke (Luke 3:21-22) ni a papitaisotaki ko Jisu ena Joritani sa qai lako sobu mai vei koya na Yalo Tabu. Ena gauna vata oya sa vakasinaiti kina ko Jisu ena Yalo Tabu ena (Luke 4:1) ka liutaki koya yani ena loma ni veikau me vakatovolei koya kina na tevero. E tiko voli mai na Lekutu me siga vasagavulu. Ena gauna vata oya ea vakadruka kina na tevero ko Jisu ka lako curuma rawa na veivakatovolei oya ena qaqa. E qaqa na nona dau vakararavi me vakayagataka na kaukauwa ni Vosa ni Kalou ni sa vakasinaiti tu ena Yalo Tabu.

Sobuti Ena Kaukauwa ni Yalo Tabu

“**Sa tu vei au na Yalo I Jiova...**” Nai tukutuku ogo e yalani na kena dina vei ira na parofita, ia, sa vakaibalebaletaki ga na dina ogo ena cakacaka Vaka-Mesaia e vuravura. E sema na vakasama ogo ena 42:1 me tukuna na dina ni cakacaka ogo me baleta na Mesaia... “**Raici koya na noqui talatala, ka’u sa tokona; ko koya ka’u sa digitaka; ka’u sa vinakati koya talega ena vuni lomaqu: au a solia vua na Yaloqu, ena vakayacora ko koya na lewa dodonu kina veimatanitu tani.**” E dusia talega na vakasama ogo na 11:2 “**Ka na tikoga vua na Yalo I Jiova, na Yalo ni vuku kei na lewa dina, na Yalo ni vakavuvuli kei na kaukauwa, na Yalo ni dau kila ka kei na rerevaki Jiova.**” E vaka talega kina na 48:16 “**Dou toro voleka mai vei au, dou rogoca na ka ogo: sa sega ni ka’u vosa vuni mai nai vakatekivu, ni sa qai tubu na ka oqori ka’u a tiko mai kina; ia ogo sa qai talai au mai na Turaga ko Jiova, kei na Yalona.**”

Ni sa oti na nona vakatovolei (Luke 4:14), sa lesu ki Kalili ena kaukauwa ni Yalo Tabu. Na ka e dusia na tikina e 1 ni nona liutaki oya ena kaukauwa ni Yalo Tabu e kenai balebale ni sa vakaukauwataki me qarava na nonai tavi ni kena vakayacori na Matanitu ni Kalou e vuravura.

E sega ni kenai balebale ni nona a liutaki ena Yalo Tabu ena loma ni veikau se vanua liwa lala me laki vakatovolei ga kina; ia, e usutu ni lakolako oya sai koya na nona laki vakacokotaki vakavinaka na waqawaqa vakatamata ni Kalou ena bula nei Jisu me kaukauwa ena rua na ka:

- a) **By word** – ena vosa
- b) **By deed** – kei na cakacaka

Ni da sobuti ena kaukauwa ni Yalo Tabu ena dau vakavatukanataki e rua na ka bibi ogo ena noda bula na tamata vakabauta. E veibuli ka cakacaka yaco na Vosa ni Kalou vakataki koya ena noda bula kei ira era rogoca kei na noda cakacakataka na loma ni Kalou ena veisiga. Sa levu na noda vakarogoca na vakasama ni sobuti ena Yalo Tabu, ia ka sega na kena vatukana ena noda bula ena veisiga.

Enai vakatekivu ni kena buli na vuravura, e dua na ka levu ka cau enai tukutuku ni veibuli me vakacokotaka na vuravura sega na kenai bulibuli sai koya na cakacaka ni Yalo Tabu. Na Yalo Tabu ka veivakacokotaki enai tekivu kei vuravura me yacova mai e daidai, e Yalo yavavala. Ia na yavavala oya e kaya nai Vola Tabu enai Vakatekivu 1 ni vakayacori ena dela ni wasa titobu. Na wasa titobu oya e wasawasa mate ka sega ni dua na bula e tiko kina me yacova ni sa ovica se yavalata na vuravura wasawasa mate oya na Yalo ni Kalou.

Na cakacaka ni veivakacokotaki '**rehabilitation**' e sega ni cakacaka ka nodratou vakatabakidua ga mai nai tikotiko ni Veivakadodonutaki. E yaga me da vakadeitaki ni cakacaka oya e cakacaka ka kidavaki se tekivutaki kina na vuravura enai Vakatekivu.

E rua na yasa ni veivakacokotaki ka kunei ogo enai Vakatekivu:

- i. Veivakacokotaki vakayalo
- ii. Veivakacokotaki vakayago

Eda sa kacivi me da cakava na cakacaka ni veivakacokotaki ena noda veitikotiko. Ni mate na cakacaka ni veivakacokotaki ena vanua eda tiko kina, e na vakavudera na dravudravua ena vica na yasana:

- i. Dravudravua ni veiwekani vakayalo kei na Kalou
- ii. Dravudravua ni veiwekani vakatamata
- iii. Dravudravua ni vakasama
- iv. Dravudravua vakaiyau
- v. Dravudravua ni lewa
- vi. Dravudravua ni i tovo kei nai vakarau
- vii. Dravudravua ni noda kilai keda vaka i keda kei na nodai tutu vakatamata.

Na cakacaka ni veivakacokotaki e rawa duaduaga ni da vakasinaiti ena kaukauwa ni cakacaka ni Yalo Tabu.

TUSITI: 23/07/19 NA VUNAUTAKI NI VOSA NI KALOU ME VALUTA NA DRAVUDRAVUA.

Vakatekivu 1:3; Aisea 42:1-9; Luke 4:4,8,12;

E rua na ka lelevu e i yaya ni nona tekivutaka na vuravura na Kalou:

- a) Nai matai sai koya na cakacaka ni **YALO TABU** ena nona ovica na ka e sega na kenai bulibuli me matata mai.
- b) Nai karua sai koya na **VOSA NI KALOU** vakataki koya.

Na VOSA ka a yaco oya enai tekivu ni gauna e valuta na butobuto ka vakacaberi nai matai ni rarama e vuravura. "**A sa kaya na Kalou me rarama mai.**" E dua na ka a se mana ka qaqa tikoga mai nai Vakatekivu me yacova mai e daidai sai koya na kaukauwa mana ni nona VOSA na Kalou.

E sega ni dau tubu wale na dravudravua ena keda maliwa. Se mani vakacava nai tagede ni dravudravua e yaga me da vakabauta ni wakatu ni dravudravua vakayago eda sota kaya sai koya na dravudravua ga vakayalo. E sega ni dua na dravudravua e tubu vakacala-ka; era wakatu ni leqa kecega na leqa vakayalo. Ni sa leqa na bula vakayalo e mavoa na veiyasa ni noda bula kecega vakatamata.

E talei na nona vakayagataka ko Jisu na VOSA ni Kalou ena gauna ea vakatovolei kina mai vua na tevero. E vica nai vakatagedegede ni bula e vakatovolei kina:

- a) **Legitimate needs** – Na lawa-tu ni bula ka dau gadreva na tamata (kakana) me kana.
- b) **Spiritual gifting** – Nai solisoli vakayalo. Solisoli vakayalo e noda e tiko duadua ga vua na Kalou ka sega ni tiko vua na tevero.
- c) **Personal worship** – Na noda dui so-kalou vakaikeda sa dau sasaga vakaukauwa kina na tevero me vakamatea ka ni o koya oya nai vurevure ni nomu bula. Dau qarauna ka yadrava na nomu so-

kalou de vukici se calati me vakamarautaki kina na Kalou. Ni sa sega ga ni vakamarautaki na Kalou, sa tu vakalakala na so-kalou me da vakamarautaki keda ga. Ni da sa vakamarautaki keda ga; sa katuba ni nona basuraki keda na tevoru me da dravudravua vakayalo.

Oqo e vica na tikina ka vakarogotaka ko Luke ni a vakayagataka na Turaga ena gauna ni nona vakatovolei. Na nona a cavuta sa dusia ni sega ni rawai koya vakalailai ena dua na idi na tevoru ni vakararavi vakatabakidua ga ena VOSA ni Kalou...**Luke 4:4,8,12**

Tk 4 “A sa vosa vua ko Jisu ka kaya: Sa volai, ena sega ni bula na tamata ena madrai duadua ga, sa bula ga ena vosa kecega ni Kalou.”

Tk 8 “A sa vosa vua ko Jisu, ka kaya, Mo lako ki dakuqu, Setani, ni sa volai, Mo vakarokoroko vei Jiova na nomu Kalou, ia mo qaravi koya duadua ga.”

Tk 12 “A sa vosa ko Jisu, ka kaya vua, Sa kainaki, mo kakua ni vakatovolei vakaca na nomu Kalou ko Jiova.”

Ni da sarava nai yaloyalo oqo sa rawa ni da raica ni Kalou e Vosataka tikoga na nona Vosa. E VOSA tikoga na VOSA. Na VOSA ka i yaya ni kena vakararamataki na vuravura buto sai Jisu na VOSA ni Kalou ka a mai liatamata. Na VOSA e ka bula ka ni dusia ko Joni ena nona a kaya ena **Joni 1:1 “Enai vakatekivu sa bula na VOSA, rau sa tiko vata kei na Kalou ko koya na VOSA, a sa Kalou na VOSA”**

Ena sega ni na dau veibuli rawa na vosa vei ira era vosa ni dravudravua vei ira na VOSA. E na sega ni na mana na veivakavulici vei ira era vakatavuvuli ni dravudravua vei ira nai vakavuvuli. Sa dina kina na ka e kaya nai Vola Tabu ena **2 Timoci 3:16-17 “Sai koya na Kalou sa vakavuna nai Vola Tabu kecega, a sa yaga oqo mei vakavuvuli, me vunauca na ca, me ia kina na vakadodonutaki, me ia kina na vakatavuvuli ena ka e dodonu: me yaco kina na tamata ni Kalou me vakarau tu, ni sa vakarautaki kinai valavala vinaka kecega.”**

Sa vakadinadinataki ni sega tale ni dua nai wali vinaka ni kena valuti na dravudravua sai koya na VOSA duadua ga ni Kalou.

E kaya na **Daunisame 107:9 “Ni sa vakamamautaka na yalo sa daugagadre, ka vakamamautaka na yalo e viakana ena ka vinaka.**

Na gauna e basika cake mai kina na vutuniyau vakayalo ena bula ni tamata, e cavuta na Daunisame na kena vosa: **Same 119:11 “Au sa tugana oti na nomuni vosa ki lomaqu, Me’u kakua ni cala vei kemuni.”** E dua na dina e kaya oqo na Daunisame: Ni dua sa

Era vakavala kaukauwa vakavakasama na veimatanitu e vuravura ena veivakatorocaketaki, qai sega ni bonata rawa na kaukauwa vakavakasama oya na benu ni toso ni veivakatorocaketaki sai koya na tamata. E tubu nai wiliwili ni lewe ni vanua ena gauna vou ni veivakatorocaketaki eda sa donumaka, toso vata talega kei nai wiliwili ni bula leqa kei na dravudravua. Na taro levu e da na taroga: Ena qai wali vakacava? Na dravudravua e dua na matetaka. Na matetaka oqo e dewavi ira vakalevu tiko ko ira era raica vakamamada se vakawalena me ra vakavinakataka na nodra veiwekani kei na Kalou. Ke dua na ka e dodonu me da vakavinakataka taumada sai koya na noda gauna ni veiwekani vata kei na Kalou.

Sa rawa ni da sara I yaloyalo matata tiko ena gauna oqo ni da saravi vuravura. Sa kuvuse mai ki maliwa lala na bula leqa ena kenai vakatagedegede vakaloloma duadua vei ira na veimatanitu era sega ni kila na Kalou ko Jiova.

Sa vaka e laurai ni koi keda ga eda kaya ni da tamata lotu Vakarisito eda vakatubura tiko na leqa ena vanua eda bula kina. Eda na sega ni na walia rawa na leqa ke cala na yavu eda dabe kina. Ena sega ni rawa ni wali vakayago na leqa; sa yaga me da vakabauta ka me da kila ni leqa e wali ga vakayalo. Sa sega kina ni yaga me beitaka na matanitu ena vuku ni dravudravua kei na leqa, ka me da qai vakasavuliga na lotu me da yadrava na ka dina e nodai tavi eda kacivi kina sai koya na noda vakadrodroya yani nai

vakavuvuli vakayalo ka ni sai koya dina ga oya nai vakavuvuli era na vakavukui vakayalo kina na tamata ena vanua eda bula kina.

Veiki keda na veimatalotu Vakarisito. Me vakarautaki vakavinaka nai vakavuvuli enai vunau ka me ra kania nai vavakoso na Kosipeli ni veivakabulai ni Kalou ena vukui Jisu na Karisito. Era sa yagoca nai vavakoso ni sega ni vakarautaki vakavinaka na kedra. Eda sa veileti ka veivakalewai vaka-lotu Vakarisito vata ga ka sa vaka e yali ena keda maliwa nai naki ni ka eda kacivi kina. Sa rauta me sega ni tarovi na mate ni dravudravua ni dravudravua nai vakavuvuli. Nai vakavuvuli me sa teivaki mai vale me rarama kina na veitabagauna sa koto e matada.

E sega soti ni dua na leqa levu ena noda vanua na levu ni veisoqosoqo lotu Vakarisito eda lewena. Na leqa kei na dravudravua duadua ga o koya ka waka-tu ni dravudravua kecega sa i koya na noda sega ga ni lotu vakavinaka.

VUKELULU: 24/07/19: NA VEISEREKI VEI IRA ERA BOBULA

Aisea 61: 1-2; Luke 4:18

Na vakasama ni veisereki vei ira era bobula (Vola Tabu Vakaviti) se vei ira era tiko ena valeniveivesu (prison – NIV) me vaka e dusia ko Luke, sai koya na noda sereki se galala mai na veika eda vakaiyacoyaco kina se na veika eda sega ni rawa ni basuka se botea (**freedom from limitation**). E sega ni da sereki me da ca; ia, eda sereki mai na ca me da vinaka. Na ca sai koya na ka e vakataotaki keda me da vinaka; ia, ena gauna sa rairai kina vei keda na loloma veisereki ni Kalou, eda sa basuka nai lati oya ena nona kaukauwa ka da sa rawata na noda vakabulai. Eda loloma ni da raici ira eso ni vakataotaki se vesuki se yalani na nodra bula ena so na draki ni bula era bobula voli ga kina ena veisiga.

Na veisereki sa uto ni cakacaka ni Kalou ena bula nei Jisu Karisito. E sirovi vuravura ena vale ni manumanu me yacovi keda. E vakoti kina kauveilatai ka mate me kedai sosomi ni da sa tamata i valavala ca. E vosota na mate ka dodonu me da a mate kina ka me rawa ni da sereki ka vakabulai. Na vosa na veivakabulai ‘**Salvation**’ ena vosa vaka-Iperiu: ‘**YESA**’ ka kenai balebale vaka-Peritania: ‘**To bring into a spacious environment**’ – (me kau mai kina dua na vanua galala se veirauti). E lewe vuqa era sogolati ena draki vakavuravura ka vaka e tawa veirauti na bula era sotava. E vakawelei kina na nodra bula ena kamikamica ni veika e tevuka e matadra na vuravura ka qai vakamatabokotaki na matadra me ra kakua ni raica nai lesu ni sala ni nodra vakabulai vakayalo ena mata ni Kalou.

Raici iko mada! Tu mada vakadua ka vakatarogi iko! Cegu mada vakalailai ka veiraiyaki! Sa qaseqase lawaki na tevoru kei na nona vere, me bokoca na matada vakayalo, me da kakua ni raica vakavinaka na noda vakaloloma yarayara ena bula qo. E kaya na gone ka biuti tamana qai curuma na lasa vakamarau ca; ena gauna sa dola kina na matana me raica na nona vakaloloma, sa qai kaya: “**Isa mai vale era kana ka mamau; vo na kedra; ia, koi au, au mai oca ena viakana.**” (Lk 15). Nai yacoyaco ni vakaloloma ka yacova na gone cidroi o koya ka biuta nai vakavuvuli ni nona vakavutuyautaki ena bula oqo kei na bula sa bera mai; ka sirova sara dua nai vakatagedegede lolovira ni bula. Ni dua sa calata na Kalou, na veika kecega e cakava se vakaitavi kina, ena dau vakanaulu sobu tikoga ka sega ni na tacake rawa. Ena dau tacake na bula ka cabeta na veigauna lagilagi ni bula oqo, ni kidava na tamata na loloma veisereki ni Kalou kina nona bula.

Eda marau ni sega ni veisau na rai vakatama enai tutu ni bula oya me ciqoma tale na luvena. Ia, era dauciqomi ga na gone e dola na matadra vakayalo me ra raica nai lesu ni sala ki vale vua na Kalou. Na veika dredre eda dau sota kaya sa dau sala talega ni nona dau dola mata na Kalou. Ke yaco tiko na veika dredre, drakidrakita ena nomu bula kei na nomu vuvale, Tu mada vakadua ka vakatarogi iko ena mata ni Kalou...Se donu tiko beka li na sala kei na vanua au tiko bobula kina? Ke sa rawa ni ko raica, io, ko na veisaumitaka na bula ni ko sa kunea na bula vakacegu ni nona veisereki na Kalou.

De dua o iko e nomu nai tukutuku oqo. E so e sega tiko ni vakila na nona vakaloloma, sega ni kidava vakalailai na nona druka yarayara vakayalo ena veisiga. Sa vaka e logaloga vinaka na nodra bobula se nodra vakatotogani tu ena cakacaka ni butobuto. Kila bobula kina ca, e sega ni naki nomu buli mai. Kua

ni ko vakoro vakadede ena bula vakaloloma qori. Sa rauta! E kaya nai Apositolo: **“A tamata vakaloloma koi au, ko cei me na sereki au mai na yago ni mate oqo.”**

Kidava rawa na nomu i lakolako ni se tiko nai cegu ni bula! Me vaka e kaya nai Vola Tabu **‘Ni se bera ni yaco na veisiga ca ko na kaya kina: Au sa sega ni vinakata na ka oqo.’**

Na vakasama ni veisereki sa vaka nai talanoa ni kena sereki mai na Asa ka coriti tu me mai vakayagataki ena curu-vakatui. Eda sereki mai ena ca me da yaga vua na Turaga (Luke 19:30-34). Ni sa sereki mai na asa oya sa vodo ko Jisu ena nona vakayagataki koya enai lakolako ni nona curu vakatui oya mai Jerusalemi. E yaga me da vakabauta ni Kalou e via vakayagataka tiko na nomu bula me da I yaya ni nona vakalagilagi na Kalou ena dela ni gauna eda sa donumaka.

E dau vakayagataka ga na Kalou na asa sa sereki mai me yaga vei koya; ka sega ni dau veivakayagataki vakailoa na Kalou ena nonai naki. Eda bula donumaka na gauna qo me dai yaya ni kena lagiti na Kalou ena noda bula. Se cava na ka ko taleitaka ena bula oqo; na bula marautaki sai koya na bula e sereki me vakayagataki vua duadua ga na Kalou.

Taro!

- 1. Ko sa galala mai na nomu vakabobulataki tiko?**
- 2. Ko cei e vakayagataka tiko na bula oqori?**
- 3. Na cava na ka talei ko sa rawa ni vakatulewataka e daidai?**

LOTULEVU: 25/07/19: ME RA RAI NA MATABOKO VAKAYALO

Luke 4:18; Maciu 15: 1-14; 2 Kings 6: 14-23.

E dua na ka e ririkotaki ni da bula veimaliwai vata kei ira era sega ni raica vakavinaka tiko na ka se me ra liutaki keda tiko ko ira era sega ni raica vakavinaka tiko na sala eda lakova. Nai tutu ni bula veidusimaki nai tutu ni dua sa rarama na yalona ka rarama vakakina na ka e raica mai vei ira era sega ni raica vakaoti na ka.

Sa vaka eda sa vukica vakatoboicu kina na veigauna talei ni da matabokotaka me da raica na ka e dodonu me da raica.

E rua na ka e dodonu me da qarauna ena bula oqo:

1. Na noda raica me da liutaki tiko vakadodonu
2. Me da kua ni liutaki cala.

Ni sa leqa se cala na noda liutaki vakadodonu, e vakatubura na mavoa ena keda maliwa. Eda goleva tiko ena loma ni yabaki tolu sa oti, ni dua na ka e dodonu me vakavinakataki sai koya na veiliutaki. Na leqa kei na mavoa ni veiliutaki, e kena benu na tamata se na benu ni veiliutaki leqa na tamata. Ena sega ni na lesu vakarua tale mai nai tabagauna eda donumaka; ia me da dau vakadromuca vakavinaka na cabe ni dua na dela ni gauna eda donumaka ni ra kune vakacegu na muri keda ena noda vakatulewa.

Maciu 15: 1-14

Sa levu sara nai vakavuvuli e a donumaka ko Jisu ena gauna ni nona a mai bula vakatamata ka tukuni enai talanoa ni lesoni oqo (Maciu 15). Ni oti na tiko vakabobula mai Papiloni, era a mai bulia tale na Rapai eso na lawa me liutaki kina na nodra bula ena veisiga ka ra yadrava toka na Farisi na kena matanivola vakalawa. Ka sai koya oqo na veilawa eso ka tauri mai na lawa levu nei Mosese ka vakadewataki sobu mai na dua nai tabatamata kina dua tale nai tabatamata. Eso na veitiki ni lawa oqo ea qai mai vakasavasavataka na Turaga ena nona vakarautaka vakayalo nai vakavuvuli, ka kaya kina ena Maciu 15:13 **“A sa vosa ko koya, ka kaya, A kau vakaaduaga, e sega ni tea ko Tamaqu vakalomalagi, ena cavu laivi.”** Sa kenai balebale ni veitiki ni lawa e dravudravua kina na kena vakarokorokotaki na Kalou, e dodonu me biu laivi; de lakolako ena qai liutaki keda na veitiki ni lawa oya me vaka na mataboko ni dravudravua na rarama ni veika vakayalo e koto kina. Sa qai kaya tale kina ko

Jisu ena tikina e 14 **“Dou laivi ira ga, era sa mataboko, a ra sa tuberi ira na mataboko.”** Na kenai sema me vakamatatataki kina nai tukutuku bibi oqo e kaya kina ko Jisu: **“...Ia kevaka e tubera na mataboko na mataboko, e rau na sikalutu ruarua kina i keli.”**

Na mavoa ni dua nai tabagauna kei na kena tabatamata e sega ni vakatitiqataki ni vuna levu duadua sai koya na mataboko ga ni noda liutaki. Ke toso tikoga na basulawa me vuqa vakavuqa cake tikoga na kedai wiliwili ena loma ni tikotiko ni veivakadodonutaki, sa dodonu me da sa tei ilovi keda tale mada ena vica na ka:

1. Na bulataki ni vakavuvuli dodonu ena veisiga vei keda eda liu me ra sarava na ka dina na muri keda tiko. Nai vakavuvuli dodonu sa vaka e dua nai sulu matau ni nona vakasulumi e dua mai na nona luvaiwale.
2. E sega ni dau tutuvaki na cina me qai biu tale e ruku ni vakarau ni sila (Maciu 5:15)...Ena kenai tutu ga sa cinavi ira kecega sa tiko e vale.
3. Cavuta laivi mada e liu na malamala mai na matamu; ia ko na qai raica vinaka mo leuta na malamala mai na mata ni wekamu...(Maciu 7:5).

2 Tui 6:17 “A sa masu ko Ilaisa, ka kaya, Kemuni Jiova, mo ni vakayadrata mada na matana, me rai rawa ko koya, A sa vakayadrata na matana na cauravou ko Jiova; a sa rai ko koya, ka raica, sa oso na ulunivanua ena ose, kei na qiqi bukawaqa, era tiko vakavolivoliti Ilaisa.”

Ke sa vakayadrati rawa na matada me da raica na veika veivakuirabuitaki e rawa ni cakava na kaukauwa ni Kalou; ia, sai koya oya na ka levu e vo tu ena dela ni gauna eda donumaka. Eda na dau yalo lailai ena ka e yaco vei keda ni sega ni raica rawa tiko na matada na ka e rawa ni cakava na Kalou ena noda bula. Ka so e bale rawarawa walega ena so na ulunivanua lalai ga e tu e matana. Ia sa dau yaga kina me da dau kua ni tiko duadua; me da dau raviti ira; ko ira era matua vakayalo me sala ni noda vakamataraitaki ena so na ka eda lecaika kina. Eda bula donumaka tale tikoga e dua nai tabagauna ni nodra sa sega ni dau vakararavi kinai vakavuvuli nai taba vovou ena gauna oqo. Sa vaka era vakararavi kina veika era kila ka qai kunei ni ra kawatamata vakaloloma sara ni ra sotava na veigauna bolebole e matadra. Era dravudravua ena vakatulewa matau me ra kaukauwa kina ena nodra bula.

Sa sega tale na sala vinaka duadua me vaka na ka ea cakava na Parofita ena nona susuga toka na cauravou oya ka me yacova ni sa vakamataraitaki. E masulaka koya tikoga na Parofita me yacova ni sa raica na lagilagi ni Kalou; ni raica rawa, sa takali kina e matana na yalolailai. Ena vakatautaki na bula qaqa ni dua na vanua ke ra mata-rai na lewena mai na nodra a matabokotaka tu na ka e dodonu me ra raica. Sa gaunisala vinaka duadua sai koya na noda masulaki ira na noda kawa kei na noda volekati ira enai vakasala me ra tamata qaqa kina ni cola I tavi ena vanua era bula kina. Na nodra biu tu me ra tiko duadua voliga; sa yawaki ira nai vakasala kei nai vakavuvuli e vale ka viviraki ira nai vakavuvuli tani me kawatamata lecaikataka na kena sotavi na bula ena veisiga.

VAKARAUBUKA: 26/07/18 - AWARENESS /VEIVAKARARAMATAKI

Me dua na veisureti kina Tabana ni Lawa (Ovisa) se kina Tabana ni Veivakadodonutaki me ra mai caka vuli ena veika vakalawa sa tu ena gauna kei na veikisi matailailai ka yaga me da kila ka da vuli mai kina. Ia sa kerei me da osota ka vakarorogo ena nodra na mai vakaitavi ena yakavi oqo. **An invitation to the Fiji Police Force or Fiji Correction Service in conducting training that focuses on various issues for us to comprehend and acquire. We are requested to come in numbers and listen to the input from them.**

Ia me tekivutaki ga vakalotu ka muria mai na nodra vakasalataki keda ena nodra veituberi ka me raici ni tini tale vakalotu. **This session to be led by devotion before it begins.**

VAKARAUWAI: 27/07/18: CHAIN PRAYER

Prayer session to be well conducted, and it should be started at 0700hr to 0800hrs....followed by the prayer topics provided: Me vakadavori vakamatau na gauna ni noda masumasu vata; ia ka me tekivu ga ena 0700hr kina 0800hr ka me golevi kina na veiulutaga eso me vaka na:

- i. Na kena vakarusai ka vakamalumalumutaki na kena vakayagataki mai vei ira na noda na Wainimate Gaga ni Veivakamatenitaki. **To abolish and weakened the consumption of drugs.**
- ii. Na gunuvi vakasivia ka vakaveitalia na Yaqona ni Viti mai vei rau nai Tubutubu kei ira na Cauravou/Goneyalewa. **The abusive use of drinking grog to the parents and youths.**
- iii. Na gunuvi kei na kena vakasausataki na Yaqona ni Vavalagi vei ira na noda. **The abusive use of Alcohol.**
- iv. Me da masulaka na bula sautu kei na vakacegu me yaco mai vei keda ka me ra sereki na bobula tu kinai tovo ca ka vakaloloma sa yanaraka tu na nodra bula na wekada ka vakabibi vei ira na nodai Tabagone. **We pray for peace and prosperity and to release those that were being enslaved with negative behavior that cause destructions to us especially for the early stages in life.**

Me da sa duavata me da valuta na basu lawa ni kisi vakadomobula sa yaco ena keda maliwa ka da veitauriliga vata me da sa vakacokotaka na noda bula ena lewa matau ni noda bula ena veisiga. **We should unite to fight against and overcome law-breaking and criminal intimidation around us and work hand in hand daily in rehabilitating our lives.**

SIGATABU: 28/07/17

LESONI: Aisea 61: 1-7; Luke 4:16-20; Cakacaka 1:8; 2:1-4

ULUTAGA: NA YABAKI VINAKA I JIOVA ENA VEILUMUTI NI YALO TABU KINA NODA BULA

Eda na vakarautaka vakacava na “**YABAKI VINAKA I JIOVA.**”

Sa dau levu na yabaki vinaka eda donumaka; ka sa dau levu na yabaki vinaka eda vakatokayacataka. So na gauna e vakatoka na matanitu ni yabaki vinaka vakaiyau na yabaki eda donumaka; ka so na gauna era kaya na noda veiliutaki mai na noda vei tikotiko ni sa yabaki vinaka ka vuavuai na yabaki eda sa lako sivita ni kunei votu na noda rawata vakavinaka na kenai tavi e lavaki kina. E ra dau lalawa-ka na veiliutaki ni noda Lotu sai koya, me na yaco e dua na gauna me vakavudera na yabaki vinaka na Lotu Wesele ni sa tu vinaka na kenai tutu vakaiyau kei na nodra bula vakayalo na lewe ni Lotu.

E tekivu me parofisai ko Aisea. E a sa vakadewataka rawa ko Aisea na veisereki kei na veivagalalataki ena mai vakayacora na Mesaia vei ira na Isireli. Me vaka na nona loloma levu na Kalou vei ira na nona tamata ena tala vakakina na Kalou nai Vakabula me vakadeitaka na nodra na vakabulai ka na sereki ira me ra galala. Ena vakaisulutaki ira ena nona yalovinaka kei na veivakabulai (Aisea 61:10).

E sega ni dau yaco vakacala-ka na veivakabobulataki ena noda bula. Ni tatara me viviraki keda na veivakabobulataki, qo na ka e vuna: Eda kania na vua ni talaidredre me kedai votavota. Eda tukuna tiko na ka e sega ni dodonu me da tukuna. Eda lakova na vanua e sega ni dodonu me da lakova. Eda betia na vuanikau ni kau ka sega ni dodonu me da tara. Ia na gauna eda cakava kina sa tadola e matada na katuba, ka curu mai na madua ki loma. Eda vunitaki keda. Eda cula vata na drau ni lolo me da vakasuluma kina na noda luvawale ka sa sega ni vunitaki rawa ga. Eda vunitaki keda ena cakacaka vinaka kei na caka vinaka. Eda luvawale ka sigalevututu na noda malumalumu ena mata ni Kalou.

Ia na cava sa qai mai cakava na Kalou? Sa vakadavea na nona dra mei vakabokoci ka i vosoti ni nodai valavala ca. Sa solia na Luvena e duabauga ko Jisu – ena vakacaboi-soro cecere duadua ka sa caka vakadua ga me rauta na veitabatamata kei na kena leqa duidui. Ena sega na leqa me sega na kenai wali ena ka caka sa cakava oti na Kalou ena vuku ni Luvena ko Jisu vei keda. Sa caka oti tu na veika e baleti iko....sa vo ga o iko. Sa sega ni yaga me da ulubaletaka na sala me da vakabulai kina...sa caka oti na

vakacaboisoro me baleta na nomu bula kei ira na nomu kawa se bera mai. Sa vakaddavori oti na sala ni nomu yacova na bula sautu vakayalo ena bula oqo kei na bula sa bera mai ka sai Jisu ga na sala ni noda vabulai na tamata kecega. Ni da calati Jisu na Karisito ko na calata tikoga na bula dina eda vakasaqara.

Ena saumi ga vakaoti vei keda na bula ena vukui Jisu Karisito ena veiceguvi duadua ga ni Yalo Tabu ena noda bula. Na cakacaka duadua ga ni Yalo Tabu ena veivakauqeti me ka dina kina na veisereki ka a mai liatamata kina na Turaga ko Jisu Karisito e vuravura. Sa soli mai na Yalo Tabu ena Veiyalayalati Vou me mai nodai tokani me vaka e kaya na Turaga ena **Joni 14:26** “**Ia na Dauveivakacegui, na Yalo Tabu, ko koya ena tala mai ko Tamaqu ena yacaqu, ena vakavulici kemudou ena ka kecega kau a vosataka vei kemudou.**”

NA KAUKAUWA LEVU NI KENA VAKACABERI NA YABAKI VINAKA I JIOVA

E sega ni tu tani na Yabaki Vinaka I Jiova ka tu tani na Yalo Tabu. Ke da vinakata me cabe na veigauna lagilagi ena noda dui dela ni gauna; sa yaga me da vakabauta na bibi ni kena liutaki na noda dui bula yadudua ena kaukauwa ni Yalo Tabu ka ni sai koya ga oya na kaukauwa levu ni kena vakacabera na Yabaki Vinaka I Jiova eda masulaka me yaco ena noda Vanua.

E tolu na ka bibi e rawa ni da vulica ena tikina e 1 ena Aisea:

1. YALO NI KALOU : (The instrument of God that brings what is needed)
2. SA TIKO VEI AU : (Location of where the Spirit came)
3. NI SA LUMUTI AU KO KOYA : (Enable for the following service)

Na cakacaka ni nodra sotavi na dravudravua; sereki na bobula; na nodra vakamataraitaki ko ira era matabokotaka na dina; na nodra vakagalalataki ko ira era sotava na mavoa duidui ni bula; sa rawati duadua ga nai tavi cecere ni veivakabulai oqo, ena kaukauwa ni kena sovaraki tale mai vei keda nai lumu se na kaukauwa me vakadeitaka kina na nodra sereki na tiko leqa.

Ke a sega na leqa, ke a sega ni a mai tamata na Kalou ena vukuda. Ke sega na leqa, ke a sega ni sovaraki talega na nona kaukauwa ena Siga ni Penitiko. Ena sega ni na walia rawa ko vuravura vakataki koya ga na leqa. Na benu ni veisau ni gauna, e vakavu duadua tikoga mai na kaukauwa ni veiliutaki vakavuravura ka dravudravua kina na vakarokorokotaki ni Kalou. Sa kasaraki mai ena noda matasawa, ka vuqa vakavuqa era sa sega ni levea rawa. Sa viviraki keda na kui totolo ni veisau; ia, ke da guilecava na Kalou; sa na dua nai tabatamata vakaloloma nai tabagauna eda donumaka. Na kena sa tubu tikoga ki lagi na kedai wiliwili enai tikotiko ni veivakadodonutaki; kakaseresere ni bula vakavuvale; bukete dole; biu vuli dole; na qalovi uaua ni moka vei ira na noda gone ena i vakarau ni vakasama vulagi era sa vakaitovotaki ira tu kina; na kena sa dravudravua na vakademeni ni nodai tovo vakaturaga vei keda nai tabamata vou ni gauna qo; na veimataqali wainimate gaga ni veivakamatenitaki ena gauna oqo, sa laki vakavuna me lewe vuqa era sa vakasinaita na Valenibula ni Mona; sega walega e keya; na noda sa raica na kena revurevu; ni ra sa cawiri voliga e sala nai tabagone sa vakaleqai tu na nodra mona ena wainimate gaga ni veivakamatenitaki. Sa sega na vakaisulu maqosa; rakorako ena veigauna ni noda soqo vakavanua/vakaitaukei. Sa dravudravua vakatalega kina na noda vosa vakadodonu ni sa viviraki keda vaka talega kina na drake veisau vou ni gauna eda sa donumaka.

Sa sega nai wali vinaka e veitataunaki kina na Lotu me dusia ni kaukauwa duadua ga ni Yalo Tabu ni Kalou vakataki koya; me da dolavi keda vakayalo kina ka me tuberi keda, kina veika kecega e dina, me biliga laiivi na kaukauwa vakavuravura ni gauna oqo me kakua kina ni tu e ligana na **KEY** ni veisau ni bula vakaloloma eda sa lako curuma. Sa vakadinadinataki koya oti na Kalou ena veitabagauna sa oti ka tekivutaki na Lotu Wesele mai vei Jone Wesele. Sa goleva vakabibi kina na Lotu ena gauna oya ena nona vakacabera na sautu vakayalo ka tekivu mai na tuvuka ni veiliutaki ni Matanitu kei na veiliutaki vakavanua mai Peritania na nodra maroroi na tamata.

E dua nai talanoa veivakauqeti ni veivakadeitaki kei na veisusugi tawa guilecavi rawa; ka yaco ena dela ni gauna e a cabe mai kina ko Jone Wesele ena kaukauwa ni Yalo Tabu kina nona bula. Ena 1791 ea vola kina o koya e dua na nonai vola vei William Wilberforce ka lewe ni Palimedi mai Igiladi ka tiko sara

tikoga e loma ni kena valataki se valuti na tababokoci ni nodra vakabobulataki na tamata cakacaka ena gauna oya. Nai vola ka a vola ko Jone Wesele sa qai mai dua tu nai vola kilai levu e Peritania. E vaka koto ogo na lewe ni Vola:

Lodoni, Veverueri 26, 1791

Ia Saka:

*Ena vuku ni kaukauwa vakayalo o koya ka kauti iko cake mai...Au sega ni raica e dua na ka me vakataotaka na nomu lako curuma na veigauna talei e matamu, ena nomu tu saqata kina na cakacaka cala levu, o koya ka sega ni tokona rai vakalotu e Igilagi, kei na noda bula ga vakatamata. Ia ni laveti iko cake tiko na Kalou ena ka bibi ogo, ena rawa ni ko na vakacacani sara mai na nodra tu saqata iko na tamata kei na tevoro. Ia **“Ni tiko vata kei iko na Kalou, o cei ena kemu meca.”** O ira qori era kaukauwa mai vua na Kalou? Io **“Kua ni ko yalo lailai se dausorosoro ena caka vinaka!”** Toso ga, ena yaca ni Kalou kei na nona kaukauwa vakayalo, me yaco ni sa kau tani talega e Amerika na veivakabobulataki.*

Ena vuku I koya ka liutaki iko mai na nomu tubu cake mai vakacauravou, me vakaukauwataki iko tikoga ena ka ogo kei na ka kecega, ena masu.

Nomu Dauniveiqaravi lomani

J. Wesele

Ni oti koto ga e 4 na siga, sa mate ko Jone Wesele ni sa yacova nai ka 88 ni yabaki ni nona bula, ia na nona veivakauqeti oya, sa tomani tikoga ena veiyabaki ni bula nei Wilberforce. E sega sara ni rawata nai le oya ena gauna vata oya ena Palimedi ko Wilberforce me vakawabokotaki na veivakabobulataki, ia e sega ni yalo lailai ena nona valataki tikoga. E laveti tikoga ena veiyabaki taucoko dina ga ni ra tu ko ira era tu saqati koya, ko ira era vakalelewa kei na kena meca. Ni vaka me sa sega ni rawata rawa nai naki oya, sa dau taleva nai vola nei Jone Wesele me vakayaloqaqatiki koya. Kenai otioti ena yabaki 1807 sa qai mai bokoci kina na lawa ni nodra vakabobulataki na tamata cakacaka e Igiladi. Ia ena 1833 ena vica na vula mai ki liu a qai mai vakacegu (mate) kina ko Wilberforce ia sa sega tale ni qai vakalawataki na nodra vakabobulataki na tamata cakacaka e Peritania raraba.

E sega ni dua nai valu vou eda valu kina. Era sa ciciva oti na kena cere ko ira era sa liu vei keda. Ka yaga me da vakadeitaka tikoga ni sega ni dua na ka e dredre vua na Kalou. Ke da liutaki ena kaukauwa ni lumu ni Yalo Tabu...ena yaco na veisereki ena dela ni noda gauna.

Na i vola e rua I Luke: Kosipeli ka vola ga o koya (Luke) kei na Nodra Cakacaka Nai Apositolo e veiwekani na I naki e koto kina: **Na sala e a mai cakacakataka kina nai naki ni nona veivakabulai vei ira na nona tamata na Kalou ena vuku I Jisu kei na nona Yalo Tabu.**

Na Yalo Tabu vata ga ka a mai ro e tabana me vaka na Ruve ena gauna ni nona papitaisotaki ena Joritani; sa lako sobu mai me mai vakasalataki keda ena vukuna. Na Yalo Tabu oya ni Kalou sa tuberi Jisu na Luvena me lako curuma ena qaqa na veivakatovolei ena loma ni lekutu ena 40 na siga.

E sega ni kaya nai Vola Tabu ni oti oya sa vuka cake tale na Ruve ena vanua e lako mai kina. Na nona mai ro se tiko oya, sa tikoga me baleta na cakacaka vakayalo me mai liutaki keda kina. Ena sega ni na qaravi vakavinaka na cakacaka ni veisereki vakayalo ke dravudravua na masuti ni nona veiliutaki na Yalo Tabu ena ka kecega e caka. E via dusia tale na ka ka yaco ena papitaiso nei Jisu; ni qaqa ni nona veiliutaki me vakacokotaki vuravura lesu tale; sa kaukauwa duadua ni Yalo Tabu ka lako sobu mai enai naki savasava oya.

Sa bolei na veiliutaki Vakamatanitu/Vakavanua/Vakalotu/Vakavuvale/Vakaisoqosoqo...se veiliutaki cava ga; Ni dravudravua na nona tiko na Yalo Tabu ena sega ni na vakaibalebale rawa nai tutu eda kacivi kina ena noda dui dela ni gauna. Eda na dau vakavudera na leqa ka sega ni walia na leqa.

Na kaukauwa ni cakacaka ni Yalo Tabu ka veivakadeitaki ena gauna ni nona papitaiso ko Jisu e doudou kina vei koya me cerega nai vola vivigi ena Siga ni Vakacegegu mai Nasareci. Sa sega ni qai wilika walega; ia na cakacaka ni Yalo Tabu ena nona bula, e rau sa veiwekani kina kei na parofisai ka cakava ko Aisea 61:1-7.

E rau sa cula vata na parofisai ka koto enai vola vivigi kei na nona bula ko Jisu. Na veiwekani oya e semata na cakacaka duadua ga ni Yalo Tabu. Ena sega ni na wekada rawa na cakava na loma ni Kalou ena noda dela ni gauna ke dravudravua na waiwai ni kena caka na cakacaka levu sai koya na veiliutaki kei na veilumuti ni Kalou na Yalo Tabu ena noda dui bula. Ke sega na kaukauwa levu qo...ena bini vakaulunivanua e matada na ka e dodonu me caka ni sa yali vei keda na kaukauwa me caka kina. Ka sa na wewe voli ga ni noda veitalanoataka na leqa sega ga ni wali rawa. Sa bula ga vakaitukutuku se vakaivola se vakabose na leqa; ia sa sega na kaukauwa me wali kina.

Me da kuakua sara ni guilecava ni kaukauwa duadua ga ni Yalo Tabu ena vakararamataka na vuravura buto ni bula eda tiko kina. Sa vakadinadinataki oti enai **Vakatekivu 1:2-3** “**A sa sega ni vakacokotaki ko vuravura a sa lala tu; a sa tu na butobuto e dela ni wasa titobu. A sa yavavala na Yalo ni Kalou e dela ni wai. Sa qai kaya na Kalou me rarama mai: a sa rarama mai.**”

Cakacaka 2:1-4

Era soqoni tiko na Jiu ena maliwa ni tolu na So-Levu lelevu ni tatamusuki. Na gauna talega oqo era vakananuma vakatalega kina na kena soli vei ira nai Vunau mai ulunivanua ko Saineai. Ena loma ni nodra tiko lomavata enai naki savasava oqo era sa rogoca e dua rorogo vakaitamera ka vaka na cagi vakacevaruru kaukauwa ka vakasinaita na vale taucoko. E rairai vei ira na ka e vaka na veiyameyame ni buka waqa sa dui veisebayaki, a sa tiko yadua vei ira vakaadua ga.

Na kena kacabote na vakadewataki ni tukutuku vinaka e vuravura, e tekivutaki ena gauna bibi oqo ia ka vica na ka e bibi ka yaga eda vulica kina. Ni da via vakamacalataka na cakacaka ni Yalo Tabu, e tukuna e vica na ka ka yaco enai talanoa ni Siga ni Penitiko:

1. Era tiko lomavata ko ira kecega ena dua na tikina.
 2. Rogogo ni cagi vakacevaruru kaukauwa – vakasinaita na vale taucoko
 3. Yameyame ni bula waqa sa dui veisebayaki – sa tiko yadua vei ira vakaadua ga.
- Ni da vinakata me da vakacabera na Yabaki Vinaka I Jiova ena noda dela ni gauna, me da vulica me da vulica ni sa ka bibi na tiko lomavata enai naki savasava ni Kalou. Sa rawa ni da vakadewataka ena gauna sai koya na noda tikolomavatataka na masumasu; lolo kei na veika vakayalo eso e taleitaka na Yalo Tabu me sobuti keda kina. Sa levu ga na noda tiko lomavata enai naki ga vakavuravura ka lailai na noda dau soqoni vata ni veiwaseitaka na ka vakayalo mai vale; vale ni lotu; veisoqosoqo tale eso. Sa vaka eda dau maduataka me da veiwaseitaka nai tukutuku vinaka ena veigauna ni noda sota vakaveiwekani ka da dau nanuma ni tikoga na kena vale me caka kina mai na kena caka ga ena vanua cava ga eda tiko lomavata kina.
 - Na rorogo ni cagi vakacevaruru e dusia na kaukauwa. Na kaukauwa ni Yalo Tabu sa vaka na ka e talanoataki ena Isikeli 37:1-10 (Na kena sema tale na sui mamaca me dua tale na mataivalu levu ena kaukauwa ga ni cagi ka vakarota na Kalou me parofisaitaka ko Isikeli me liwava na buca dravuisiga oya). Sa rairai kena gauna vinaka qo me da sa kerea tale vua na Kalou me liwavi keda tale mada na cagi vakayalo ni kena vakacabera na gauna vakayalo ni Kalou e matada. Na cagi e vakayagataki talega enai Vakatekivu me I cegu (Heb-‘**ruah**’), me ceguvi keda tale mada na Kalou ka me da vakasinaiti tale me vaka na kena vakasinaiti na vale taucoko era tiko tawana mai Jerusalemi ena siga oya. Na cagi vata oqo e vakabauta tu na Lotu Wesele ni sai koya ga nai idini ni kena toso ki liu na Drua ni Lotu ena cakacaka vakayalo ni veisereki kei na nodra vakavutuniyautaki vakayalo na lewe ni Lotu.
 - Sa sega ni tarovi na vakaitikotikotaki ni Kalou; ia vei ira ga era dolavi ira se ra guta me ra vakasinaiti ena kaukauwa ni Yalo Tabu. Na tiko ni Kalou ena Veiyalayalati Makawa e tiko ga ena dua tamata; kena vo era vakarorogo; ia ena Siga ni Penitiko sa laurai na nona tiko ni sa sega ni yalani koya na

Kalou. Keda ga eda vakaberabataka tiko na cabe ni Yabaki Vinaka I Jiova ena noda dui dela ni gauna. Me da kua ni vakadromuca dinau na matanisiga ni noda dui dela ni gauna ni dravudravua na kena caka na veika vakayalo ena dela ni gauna oya. Sa laurai na ka e vaka na yameyame ni buka waqa me vakabutara tale na yaloda me da kua ni madua ni tukuni Jisu vakavinaka kina kei na cakacaka ni nona veivakabulai.

EMENI.